

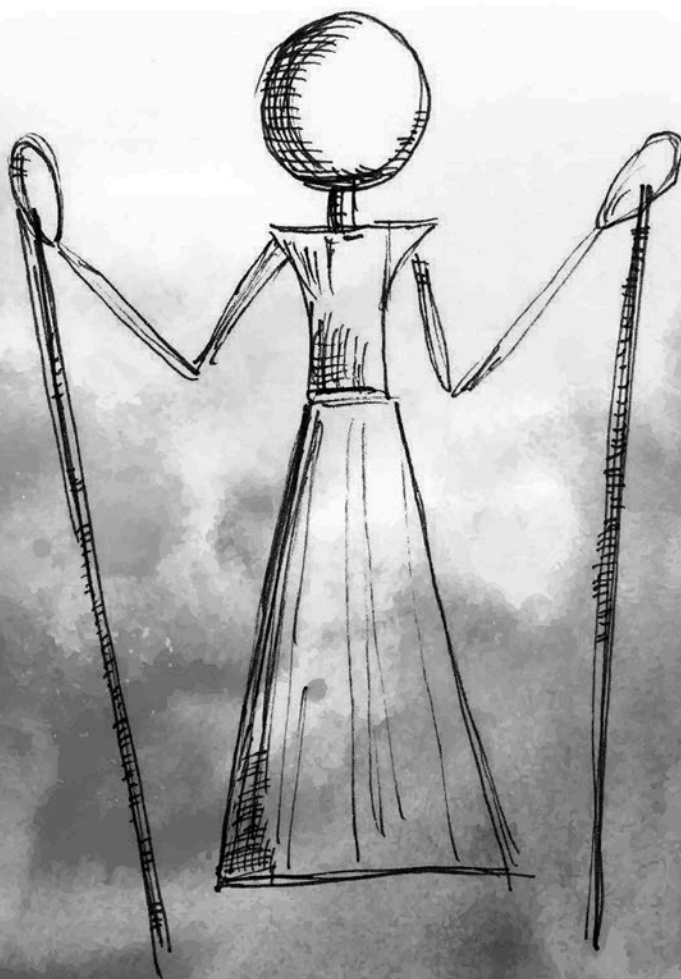

Magiczny Świat Lalek Teatralnych

JAWAJKA

Scenariusz stanowi kontynuację cyklu filmów o technikach lalkowych. Znajdziecie tu podstawowe informacje na temat lalki hybrydowej oraz propozycje zabaw nią inspirowanych. Mogą one posłużyć do pogłębiania wiedzy na temat lalki teatralnej lub funkcjonować zupełnie niezależnie, np. w rozgrzewkach i zadaniach kółka teatralnego.

Zaproponowane zabawy wzmacniają dzieci w budowaniu świadomości ciała, ćwiczą koncentrację, pobudzają wyobraźnię. Do ich przeprowadzenia potrzebna będzie pusta przestrzeń w klasie. Zadbajcie też o tło muzyczne do wykonywanych działań, to pozwoli dzieciom utrzymać skupienie na zadaniu.

JAWAJKA

Jawajka, podobnie jak kukła to lalka parawanowa. Czym różni się od poprzedniej? Głowa jawajki osadzona jest na kołku nazywanym gapitem. To jednocześnie uchwyt, który trzyma aktor, kiedy prowadzi lalkę. Cała ta konstrukcja zakryta jest ubraniem. Ręce lalki poruszane są za pomocą czempurytów - cienkich patyczków przymocowanych do dłoni lalki. Lalkarz prowadzący jawajkę, w jednej ręce trzyma gapit, w drugiej czempuryty. Są również jawajki wzbogacone o mechanizm przypominający kształtem pistolet, znajdujący się w korpusie lalki, pozwala on podnosić głowę, opuszczać ją czy skręcać.

Najważniejsze u jawajki są jej głowa i dłonie. Zazwyczaj są one większe niż w klasycznych proporcjach. Wszystko po to, by spojrzenie i gestykulacja lalki były bardzo wyraziste. Dzięki temu może ona wyrażać bardzo subtelne przeżycia.

Jawajka pojawiła się w Europie dopiero w XX wieku, przybyła ze Wschodu, gdzie jest klasyczną techniką lalkową i także posiada swoją odmianę w postaci lalki cieniowej.

Na podstawie książki: A. Walny, Teatr przedmiotu. Kulisy warsztatu. Arkana rzemiosła, Warszawa 2007

Rozgrzewki i zabawy teatralne

Pauza i poza

Chodzimy po sali w różnych kierunkach do rytmu muzyki. Kiedy muzyka się zatrzymuje wszyscy zatrzymują się w tym samym momencie. Ruszają, gdy znów włączona zostanie muzyka. Przy kolejnych zatrzymaniach możemy się umówić, że zatrzymujemy się i przybieramy różne pozy, np. superbohatera i superbohaterki, kulturysty i kulturystki lub najlepiej wcześniej zaproponowane przez dzieci.

Zmieniające się obrazy

Stoimy w kole. Na środek wychodzi jedna osoba i przybiera dowolną figurę. Potem wchodzi druga i dokłada swój gest i zatrzymuje go. Pierwsza osoba wychodzi z koła, wchodzi kolejna i dokłada swój gest do osoby będącej na środku. I tak po kolei. Na środku zawsze zostają dwie osoby. W ten sposób następują po sobie kolejne obrazy, a ich bohaterowie znajdują się w różnych relacjach. Każdemu z obrazów nadawajcie tytuły.

Rzeźbiarz i rzeźba

Zamieńcie się w rzeźbiarzy. Dobierzcie się w pary i ustalcie kto będzie rzeźbił, a kto stanie się rzeźbą. Osoba rzeźbiąca formuje z partnera figurę, szczególnie zwraca uwagę na gesty. Ważna zasada! W tej zabawie nie można powiedzieć ani jednego słowa! Na koniec wszyscy rzeźbiarze mogą przejść się po sali-muzeum i nadać tytuł figurom.